

מקור המאמר בזהר פרשת יתרו דף פח ע"א
מועלת השמחה והמתענג בשבת

זְכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ. (שמות כ) רַבִּי יִצְחָק
אָמַר, כְּתִיב (שמות כ) וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם
הַשְּׁבִיעִי, וּכְתִיב בַּמָּן (שמות טז) שֵׁשֶׁת יָמִים תִּלְקַטְהוּ
וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבַּת לֹא יִהְיֶה בּוֹ. כִּי־וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים
מִשְׁתַּכַּח בַּיּוֹם הַזֶּה, מֵהַ בְּרַכְתָּא אֲשֶׁתִּכַּח בַּיּוֹם.

אֵלֶּיךָ הָכֵי תֵאָנָה, כָּל בְּרַכָּאן דְלַעֲיָלָא וְתַתָּא,
בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה תִּלְיִין. וְתֵאָנָה, אֲמַאי לָא
אֲשֶׁתִּכַּח מְנָא בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה, מִשּׁוּם דִּיהוּא
יּוֹמָא, מִתְּבַרְכָּאן מִיְגִיָּה כָּל שִׁיתָא יּוֹמִין עֲלָאִין, וְכָל
חַד וְחַד יְהִיב מְזוּנִיָּה לְתַתָּא, כָּל חַד בְּיוֹמוֹי,
מֵהֵיכָּא בְּרַכָּה דְמִתְּבַרְכָּאן בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה.

וּבְגִינֵי כַּד, מָאן דְאִיהוּ בְּדַרְגָּא דְמַהִימְנוּתָא, בְּעֵי
לְסַדְרָא פְתוּרָא, וְלֹא־תִקְנָא סְעוּדַתָּא
בְּלִילְיָא דְשַׁבְּתָא, בְּגִין דִּיתְבַּרְךְ פְתוּרִיָּה, כָּל אִינוּן
שִׁיתָא יּוֹמִין, דִּהָא בְּתֵהוּא זְמָנָא, אֲזַדְמֵן בְּרַכָּה,
לְאִתְּבַרְכָּא כָּל שִׁיתָא יּוֹמִין דְשַׁבְּתָא, וּבְרַכְתָּא לָא
אֲשֶׁתִּכַּח בְּפְתוּרָא רִיקְנִיָּא. וְעַל כַּד, בְּעֵי לְסַדְרָא
פְתוּרִיָּה בְּלִילְיָא דְשַׁבְּתָא, בְּנִהְמֵי וּבְמְזוּנֵי.

הַשַּׁבָּת, וְהַבְּרַכָּה לֹא נִמְצְאָת בְּשִׁלְחֵן רִיק, וְעַל כַּד צָרִיךְ לְסַדֵּר
וּמְזוּנֹת.

זְכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ.
רַבִּי יִצְחָק אָמַר, כְּתוּב (שם א)
וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם
הַשְּׁבִיעִי, וְכָתוּב בַּמָּן (שמות טז)
שֵׁשֶׁת יָמִים תִּלְקַטְהוּ וּבַיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי שַׁבַּת לֹא יִהְיֶה בּוֹ.
כִּי־וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים מִשְׁתַּכַּח
בַּיּוֹם הַזֶּה, מֵהַ בְּרַכְתָּא אֲשֶׁתִּכַּח בַּיּוֹם.
איזו ברכה נמצאת בו?

אֵלֶּיךָ כַּד שְׁנִינוּ, כָּל הַבְּרַכּוֹת
שְׁלֵמְעֵלָה וְשְׁלֵמְטָה תְלוּיּוֹת
בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי. וְשְׁנִינוּ, לָמָּה
לֹא נִמְצְא מִן בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי?
מִשּׁוּם שְׁמֵאוֹתוֹ יוֹם
מִתְּבַרְכִּים כָּל שֵׁשֶׁת הַיָּמִים
הַעֲלִיּוֹנִים, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד
נוֹתֵן מְזוּנֹו לְמַטָּה, כָּל אֶחָד
בְּיוֹמוֹ, מֵאוֹתָהּ בְּרַכָּה
שְׁמֵתְבַרְכִּים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי.

וּמִשּׁוּם כַּד, מִי שֶׁהוּא
בְּדַרְגַּת הָאֲמוּנָה, צָרִיךְ לְסַדֵּר
שִׁלְחֵן וְלִתְקֵן סְעוּדָה בְּלִיל
שַׁבַּת כַּד שִׁיתְבַּרְךְ שִׁלְחָנוּ
כָּל אוֹתָם שֵׁשֶׁת יָמִים, שֶׁהֵרִי
בְּאוֹתוֹ זְמַן מְזַדְמְנֵת הַבְּרַכָּה
לְהַתְּבַרְךְ כָּל שֵׁשֶׁת יָמֵי
שִׁלְחָנוּ בְּעַרְבֵי שַׁבַּת בְּלַחְמֵים

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, אֲפִילוּ בְיוֹמָא דְשַׁבְּתָא נָמִי. רַבִּי
יְהוּדָה אָמַר, בְּעֵי לְאַתְעֵנָּא בְּהַאי יוֹמָא,
וְלַמִּיכַל תְּלַת סְעוּדָתֵי בְשַׁבְּתָא, בְּגִין דִּישְׁתַּכַּח
שַׁבְּעָא וְעֵנוּנָא בְּהַאי יוֹמָא בְּעֵלְמָא.

רַבִּי אָבָא אָמַר, לְאַזְדַּמְנָא בְּרַכְתָּא בְּאַיְנוּן יוֹמִין
דְּלַעִילָא, דְּמַתְּבָרְכָאן מִהַאי יוֹמָא. וְהַאי
יוֹמָא, מְלִיא רִישִׁיה דְּזַעִיר אַנְפִּין, מְטַלָּא דְנַחִית
מֵעַתִּיקָא קַדִּישָׁא סְתִימָא דְכָלָא, וְאַטִּיל לְחַקְלָא
דְּתַפּוּחִין קַדִּישִׁין, תְּלַת זְמַנֵּי, מִפְּד עֵייל שַׁבְּתָא,
דִּיתְבָּרְכוּן כְּלָהוּ בְּחָדָא.

וְעַל דָּא בְּעֵי בַר נָשׁ, לְאַתְעֵנָּא תְּלַת זְמַנֵּין אֵלִין,
דְּהַא בְּהַא תְּלִיא מְהִימְנוּתָא דְּלַעִילָא,
בְּעַתִּיקָא קַדִּישָׁא, וּבְזַעִיר אַפִּין, וּבְחַקְלָא דְּתַפּוּחִין.
וּבְעֵי בַר נָשׁ לְאַתְעֵנָּא בְּהוּ, וְלַמַּחְדֵּי בְּהוּ. וּמֵאן
דְּגָרַע סְעוּדָתָא מִנֵּיהוּ, אַחֲזִי פְּגִימוּתָא לְעִילָא
וְעוֹנְשִׁיהּ דִּיהֵהוּא בַר נָשׁ סְגִי.

בְּגִינֵי כֶּךָ, בְּעֵי לְסִדְרָא פְּתוּרִיָּה, תְּלַת זְמַנֵּי, מִפְּד
עֵייל שַׁבְּתָא, וְלֹא יִשְׁתַּכַּח פְּתוּרִיָּה רִיקְנִיא,
וְתִשְׂרִי בְּרַכְתָּא עָלֶיהָ, כֹּל שְׂאֵר יוֹמֵי דְשַׁבְּתָא.
וּבְהַאי מְלָה, אַחֲזִי, וְתִלִּי מְהִימְנוּתָא לְעִילָא.

מִשּׁוּם כֶּךָ צָרִיךְ לְסִדֵּר
שְׁלַחְנוּ שְׁלֹשׁ פְּעָמִים
מִשְׁנַכְנֶסֶת שַׁבָּת, וְלֹא יִמָּצֵא שְׁלַחְנוּ רִיק, וְתִשְׂרֵה עָלֶיךָ הַבְּרָכָה כֹּל שְׂאֵר יְמֹת הַשַּׁבָּת, וּבְדַבַּר
הַזֶּה מְרָאָה וְתוֹלָה אֶת הָאֱמוּנָה הָעֲלִיוֹנָה.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, אֲפִלוּ בְיוֹם
הַשַּׁבָּת גַּם. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר,
צָרִיךְ לְהַתְעַנֵּג בְּיוֹם הַזֶּה
וְלֵאכֹל שְׁלֹשׁ סְעוּדוֹת בְּשַׁבָּת,
כְּדִי שְׂיִמָּצְאוּ שִׁבְעַ וְעֵנַג בְּיוֹם
הַזֶּה בְּעוֹלָם.

רַבִּי אָבָא אָמַר, לְהַזְמִין
בְּרַכָּה בְּאוֹתָם יָמִים שְׁלַמְעָלָה
שְׁמַתְּבָרְכִים מִן הַיּוֹם הַזֶּה,
וּבְיוֹם הַזֶּה מְלֵא רִאשׁוֹ שֶׁל
זַעִיר אַנְפִּין מְטַל שְׁנוּחַת
מִהַעֲתִיק הַקְּדוֹשׁ הַנִּסְתָּר שֶׁל
הַכֹּל, וּמְטִיל לְשִׂדָּה הַתַּפּוּחִים
הַקְּדוּשִׁים שְׁלֹשׁ פְּעָמִים
מִשְׁנַכְנֶסֶת שַׁבָּת, שְׁכַלְם
יִתְבָּרְכוּ כְּאַחַד.

וְעַל זֶה צָרִיךְ אָדָם לְהַתְעַנֵּג
שְׁלֹשׁ הַפְּעָמִים הַלָּלוּ, שֶׁהֲרִי
בְּזֶה תְּלוּיָהּ הָאֱמוּנָה הָעֲלִיוֹנָה
- בְּעַתִּיק הַקְּדוֹשׁ, וּבְזַעִיר
אַנְפִּין, וּבְשִׂדָּה הַתַּפּוּחִים.
וְצָרִיךְ אָדָם לְהַתְעַנֵּג בָּהֶם
וְלִשְׂמַח בָּהֶם. וּמִי שֶׁגֹּרַע
סְעוּדָה מֵהֶם, מְרָאָה פָּגָם
לְמַעַלָּה, וְעֵנַשׁוּ שֶׁל הָאָדָם
הַהוּא גְּדוּל.

מִשּׁוּם כֶּךָ צָרִיךְ לְסִדֵּר
שְׁלַחְנוּ שְׁלֹשׁ פְּעָמִים